

ΕΝΤΥΠΟ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΠΛΑΝΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΧΩΡΟΥ

Α. Το πλάνο συντήρησης του πράσινου σημείου αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι το κάθε σχολείο θα καταρτίσει οργανωμένα και μέσα από παιδαγωγικές διαδικασίες ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων για τη συντήρηση, την προστασία και τη διατήρηση του χώρου πρασίνου μακροπρόθεσμα. Το πλάνο συντήρησης θα πρέπει να καλύπτει τόσο τη φροντίδα, προστασία και διατήρηση του πράσινου χώρου κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου, όσο και κατά τις περιόδους, όπου το σχολείο είναι κλειστό (γιορτές Χριστουγέννων, Πάσχα, Θερινές διακοπές). Το πλάνο συντήρησης αναμένεται να είναι προϊόν συλλογικής διαδικασίας, συλλογικών αποφάσεων και δέσμευσης όλων των εμπλεκομένων φορέων.

Περιγραφή της πορείας και των ενεργειών συντήρησης, φροντίδας και προστασίας του χώρου πρασίνου κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου.

Περιγράψτε με ποιον τρόπο θα οργανώσετε τους/τις μαθητές/μαθήτριες για τη φροντίδα, προστασία και διατήρηση του πράσινου χώρου κατά τη λειτουργία του σχολείου. Περιγράψτε τη διαδικασία και τις ενέργειες στις οποίες θα προβείτε.

Σημειώστε επίσης ποιοι άλλοι φορείς θα εμπλακούν και με ποιον τρόπο.

1. Πορεία και Ενέργειες Συντήρησης κατά τη διάρκεια της σχολικής λειτουργίας:

Καθημερινές / Εβδομαδιαίες δράσεις

- Πότισμα φυτών και δέντρων (ανάλογα με την εποχή).
- Καθαρισμός χώρου από φύλλα, απορρίμματα ή ξερά κλαδιά.
- Έλεγχος φυτών για έντομα ή ασθένειες.
- Συλλογή και διαχείριση οργανικών υπολειμμάτων για κομποστοποίηση.

Μηνιαίες δράσεις

- Κλάδεμα και διαμόρφωση φυτών/θάμνων.
- Εμπλουτισμός του χώματος με κομπόστ ή λίπασμα φιλικό προς το περιβάλλον.
- Καταγραφή της ανάπτυξης φυτών από μαθητές (μικρό ημερολόγιο παρατήρησης)

2. Οργάνωση μαθητών:

Δημιουργία Ομάδων Μαθητών/τριών για τη Φροντίδας Πρασίνου:

- Οι μαθητές που ανήκουν στην επιτροπή των Οικολογικών Σχολείων αναλαμβάνει εκ περιτροπής συγκεκριμένη εβδομάδα.
- Οι μαθητές αναλαμβάνουν εκ περιτροπής διαφορετικά καθήκοντα στην ομάδα: καθαριότητα, παρατήρηση, καταγραφή.

Παιδαγωγική Διάσταση:

- Οι δράσεις συνδέονται με μαθήματα Βιολογίας, Γεωγραφίας, Τεχνολογίας, Μαθηματικών, Νέων Ελληνικών και Αγωγής Υγείας.
- Οι μαθητές συζητούν στην τάξη πώς οι πρακτικές φροντίδας του χώρου πρασίνου σχετίζονται με την αειφορία.

3. Εμπλοκή άλλων φορέων:

Σύνδεσμος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Παραλιμνίου:

- Υποστήριξη σε υλικά (εργαλεία, χώμα, φυτά).
- Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις φροντίδας.

Σχολική Εφορεία Παραλιμνίου – Δεράνειας:

- Παροχή νερού/τεχνικής βοήθειας για το πότισμα καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου.

Περιγραφή της πορείας και των ενεργειών συντήρησης, φροντίδας και προστασίας του χώρου πρασίνου κατά τη διάρκεια που το σχολείο είναι κλειστό.

Περιγράψτε τη διαδικασία και τις ενέργειες στις οποίες θα προβείτε σε συνεργασία με όλους τους/τις εταίρους και τη σχολική κοινότητα για την προστασία, συντήρηση και φροντίδα του χώρου πρασίνου κατά τις περιόδους που το σχολείο είναι κλειστό.

Προγραμματίζεται πότισμα και βασική φροντίδα από το προσωπικό της Σχολικής Εφορείας Παραλινίου - Δερύνειας. Δεδομένου ότι θα τοποθετηθεί αυτόματο σύστημα άρδευσης – υπάρχουν ήδη πρόνοιες άρδευσης από τις εργασίες αναδόμησης του σχολείου - , οι εργασίες συντήρησης και φροντίδας του χώρου πρασίνου την περίοδο που το σχολείο θα είναι κλειστό, θα είναι εύκολο να υλοποιούνται από το προσωπικό της Σχολικής Εφορείας.

Β. Η συντήρηση ενός χώρου πρασίνου απαιτεί, όχι μόνο συστηματική φροντίδα, παρακολούθηση και έλεγχο, αλλά και την εφαρμογή κατάλληλων πρακτικών για να διατηρηθεί υγιής και αισθητικά όμορφος. Ο καταρτισμός του πλάνου συντήρησης του χώρου πρασίνου αποσκοπεί στη διατήρηση και προστασία του σε βάθος χρόνου, ώστε να αξιοποιείται ως υπαίθριος χώρος μάθησης και απόλαυσης από τη σχολική/τοπική κοινότητα. Σημειώνεται ότι το πλάνο συντήρησης είναι ετήσιο, συμπεριλαμβανομένων και των θερινών διακοπών.

Έδαφος

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο θα διατηρηθεί υγιές το έδαφος του χώρου πρασίνου που προτίθεστε να δημιουργήσετε, ώστε να βελτιώνεται συνεχώς η δομή του εδάφους, να συγκρατείται η υγρασία και να παρέχονται βασικά θρεπτικά συστατικά για τα φυτά

(προσθήκη οργανικής ύλης, χρήση εδαφοβελτιωτικού/λίπασμα οργανικό ή ανόργανο, εδαφοκαλυπτικό φυτό/υλικό κ.λπ.).

Για να διατηρηθεί το έδαφος υγιές και παραγωγικό, θα ακολουθήσουμε πρακτικές που βελτιώνουν τη δομή του, συγκρατούν την υγρασία και εμπλουτίζουν το περιβάλλον με θρεπτικά συστατικά:

1. Προσθήκη οργανικής ύλης

- Χρήση κομπόστ που θα παραχθεί στο σχολείο από φυτικά υπολείμματα και φύλλα.
- Ενσωμάτωση χούμου και φυτικής κοπριάς σε τακτά χρονικά διαστήματα.

2. Χρήση εδαφοβελτιωτικών

- Εφαρμογή φυσικών εδαφοβελτιωτικών (π.χ. βιολογικά λιπάσματα, πετρώματα με ιχνοστοιχεία).
- Στόχος η ενίσχυση της γονιμότητας χωρίς χημικές ουσίες.
- Η χρήση εδαφοβελτιωτικών δεν είναι απαραίτητη από την αρχή δημιουργίας του χώρου πρασίνου, δεδομένου το κοκκινόχωμα με το οποίο καλύφθηκαν οι λεκάνες είναι φρέσκο και πλούσιο σε άλατα και στοιχεία απαραίτητα για την ανάπτυξη των φυτών.

3. Συνεχής παρακολούθηση

- Μαθητές αναλαμβάνουν την καταγραφή της υγρασίας και της κατάστασης του εδάφους με απλές παρατηρήσεις.

4. Τοποθέτηση γεωϋφάσματος σε 2 από τις 4 λεκάνες

- Τοποθέτηση γεωϋφάσματος το οποίο εμποδίζει/περιορίζει την ανάπτυξη ζιζανίων ανάμεσα σε υγιή φυτά.

5. Φύτευση εδαφοκαλυπτικών φυτών σε 2 από τις 4 λεκάνες

- Τα εδαφοκαλυπτικά φυτά όπως είναι η λεβάντα κ.λπ., βοηθούν στη διατήρηση της υγρασίας στο έδαφος.

Τα ευρήματα συζητούνται στην περιβαλλοντική ομάδα και οδηγούν σε βελτιώσεις

Άρδευση - Αποτελεσματική χρήση νερού

Καθορίστε τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίζεται η αποτελεσματική χρήση νερού για σκοπούς άρδευσης του χώρου πρασίνου κατά τη διάρκεια του χρόνου, ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο η σπατάλη νερού (φύτευση εγκλιματισμένων ξηρανθεκτικών φυτών, άρδευση νωρίς το πρωί ή αργά το απόγευμα ή το βράδυ για ελαχιστοποίηση της εξάτμισης, εγκατάσταση αυτόματου συστήματος άρδευσης/στάγδην άρδευσης, αισθητήρας υγρασίας εδάφους, συλλογή βρόχινου νερού κ.λπ.).

Η άρδευση θα γίνεται με τρόπο που εξασφαλίζει επάρκεια νερού για τα φυτά, ειδικά τους ζεστούς και ξηρούς μήνες, με έμφαση στην εξοικονόμηση και τη βιωσιμότητα. Θα γίνει η τοποθέτηση σωλήνων στάγδην για στοχευμένη παροχή νερού στις ρίζες. Επίσης, θα υπάρχει αυτόματος προγραμματισμός ποτίσματος πρωινές ή βραδινές ώρες (όχι μεσημέρι) για καλύτερη απορρόφηση. Οι μαθητές/τριες της Επιτροπής Οικολογίας και Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων θα εκτελούν, σε τακτά διαστήματα, έλεγχο υγρασίας ώστε να αποφεύγεται το υπερβολικό ή ανεπαρκές πότισμα. Θα υπάρχει η δυνατότητα προσαρμογής του συστήματος άρδευσης ανάλογα με την εποχή του χρόνου.

Η αποτελεσματική χρήση νερού θα διασφαλίζεται, αρχικά, με τη φύτευση ενδημικών και ξηροφυτικών φυτών που αντέχουν στην ξηρασία και απαιτούν λιγότερο νερό. Με το σύστημα ποτίσματος που θα εφαρμοστεί θα γίνεται στοχευμένη παροχή νερού στις ρίζες. Το πότισμα θα γίνεται νωρίς το πρωί ή αργά το απόγευμα ώστε να μειώνεται η εξάτμιση. Θα γίνει εκπαίδευση των μαθητών για το πώς αποφεύγεται η σπατάλη (π.χ. να μην αφήνουν τρεχούμενο νερό).

Φυσική και ολοκληρωμένη διαχείριση παρασίτων

Καθορίστε τον τρόπο με τον οποίο θα ελεγχθεί συστηματικά ο πληθυσμός των παρασίτων με φυσικό τρόπο (συστηματική παρατήρηση, συγκαλλιέργειες, συνοδευτικές φυτεύσεις, εξαπόλυση ωφέλιμων εντομών όπως πασχαλίτσες, μάντισσες – αλογάκια της Παναγίας, χρήση φυσικών μεθόδων ελέγχου παρασίτων όπως πράσινο σαπούνι, πιπέρι καγιέν, κ.λπ.).

Ο φυσικός έλεγχος παρασίτων στον χώρο πρασίνου μπορεί να γίνει με ένα οργανωμένο, συστηματικό πλάνο. Μπορεί να γίνεται εβδομαδιαία παρακολούθηση των φυτών από τους μαθητές που ανήκουν στην Επιτροπή Οικολογίας και Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων του σχολείου μας. Επίσης, θα γίνεται καταγραφή ενδείξεων προσβολής (τρύπες σε φύλλα, κολλώδη υπολείμματα, παρουσία εντόμων). Θα γίνει φύτευση φυτών τα οποία απωθούν τα παράσιτα, π.χ. λεβάντα. Επιπλέον, μπορεί να γίνει εφαρμογή οργανικών μεθόδων διαχείρισης παρασίτων, όπως , π.χ. χρήση διαλύματος πράσινου σαπουνιού για ψεκάσμο σε φύλλα με αφίδες, σκόνης πιπεριού καγιέν ή σκόρδου γύρω από φυτά για απώθηση εντόμων, καθώς και χρήση κόμποστ για ενίσχυση της υγείας του εδάφους, αφού τα υγιή φυτά αντιστέκονται καλύτερα σε παράσιτα.

Διαχείριση ζιζανίων

Παραθέστε το πλάνο σας για την απομάκρυνση των ζιζανίων (αγριόχορτων) από τον κήπο σας, ώστε να μην ανταγωνίζονται τα φυτά σας για νερό, θρεπτικά συστατικά και ηλιακό φως (παρατήρηση, ξεχόρτισμα, εδαφοκάλυψη με ροκανίδι/θρυματισμένο ξύλο, πευκόφλουδα, εδαφοκαλυπτικά φυτά και καλλιέργειες).

Θα γίνεται εβδομαδιαίος έλεγχος των λεκάνων φύτευσης και καταγραφή των σημείων με έντονη ανάπτυξη ζιζανίων. Στη συνέχεια θα γίνεται όπου κρίνεται αναγκαίο ξεχόρτισμα (χειρωνακτικό) και ελαφρύ όργωμα ή σκάλισμα της επιφάνειας για απομάκρυνση νεαρών ζιζανίων.

Κλάδεμα

Περιγράψτε το πλάνο σας για το κλάδεμα των φυτών που προτίθεστε να φυτέψετε, ώστε να διασφαλίζεται η κυκλοφορία του αέρα και η υγιής ανάπτυξη των φυτών, καθώς και η διατήρηση του σχήματός τους και γενικότερα της εμφάνισης του χώρου πρασίνου.

Τα δέντρα και οι θάμνοι θα κλαδεύονται τέλη χειμώνα ή αρχές άνοιξης (πριν την έντονη βλάστηση). Για τα καλλωπιστικά φυτά θα γίνεται ελαφρύ κλάδεμα μετά την άνθιση. Όποτε κρίνεται αναγκαίο θα γίνεται αφαίρεση ξεραμένων, σπασμένων ή άρρωστων κλαδιών ενώ θα γίνεται αραίωμα στο

εσωτερικό των φυτών για καλύτερο φως/αέρα. Θα μειώνονται υπερβολικά μακριοί βλαστοί για να διατηρείται το σχήμα. Εάν τα κλαδέματα είναι απαιτητικά θα γίνονται από το προσωπικό της Σχολικής Εφορείας Παραλιμνίου - Δερύνειας.

Διαχείριση κλαδεμάτων

Προσδιορίστε τον τρόπο με τον οποίο θα διαχειρίζεστε τα κλαδέματα (περισυλλογή από τον δήμο/κοινότητα, κομποστοποίηση, τεμαχιστής κλαδεμάτων, κ.λπ.)

Τα κλαδιά, φύλλα και χόρτα μπαίνουν στον σχολικό κομποστοποιητή και με αυτό τον τρόπο παράγεται φυσικό λίπασμα για τις λεκάνες φύτευσης και τον κήπο του σχολείου. Τα μικρά ξυλάκια και φύλλα αξιοποιούνται σε χειροτεχνίες, κατασκευές ή πειράματα. Και έτσι γίνεται σύνδεση με τα διάφορα μαθήματα, π.χ. Βιολογίας/Οικολογίας (κύκλος ζωής οργανικής ύλης).

Προστασία του χώρου πρασίνου από βανδαλισμούς

Αναφερθείτε σε ενέργειες και μέτρα που θα εφαρμόσετε για την προστασία του χώρου πρασίνου από βανδαλισμούς, αλλά και ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της σχολικής κοινότητας για την προστασία και διατήρησή του.

Αρχικά, θα γίνονται περιοδικοί έλεγχοι του χώρου από το προσωπικό του σχολείου. Επιπλέον, θα τοποθετηθούν πινακίδες με τη σήμανση "Σεβόμαστε το πράσινο", σε όλο τον χώρο πρασίνου του σχολείου. Παράλληλα, θα διοργανωθούν διαλέξεις και παρουσιάσεις προς τους μαθητές/τριες με στόχο την πρόληψη και την προστασία του χώρου πρασίνου του σχολείου, καθώς και την ενημέρωση των μαθητών/τριών για τη σημασία του πρασίνου στο περιβάλλον και την υγεία. Μπορούν να ακολουθήσουν σχετικές συζητήσεις στην τάξη. Θα δημιουργηθεί η Ομάδας Προστασίας Πρασίνου με μέλη της μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς, όπου θα γίνει κατανομή καθηκόντων. Με αυτό το τρόπο τα παιδιά θα αισθάνονται υπεύθυνα για την προστασία του χώρου πρασίνου που θα δημιουργηθεί. Τέλος, θα γίνει κατασκευή αφισών και πανό από μαθητές ("Το πράσινο είναι το οξυγόνο μας") οι οποίες θα αναρτηθούν στις πινακίδες των τάξεων.

Συνεργασίες και συνέργειες

Αναφέρετε τυχόν συνεργασίες και συνέργειες που προτίθεστε να αναπτύξετε για την αποτελεσματικότερη τήρηση και συνεχή αναβάθμιση του πλάνου συντήρησης του χώρου πρασίνου που προτίθεστε να υλοποιήσετε.

Ο Σύνδεσμος Γονέων και Κηδεμόνων του Γυμνασίου Παραλιμνίου, βρίσκεται πάντοτε στο πλευρό μας και έχει δεσμευθεί πως θα στηρίξει τόσο οικονομικά, όσο και πρακτικά, για την υλοποίηση της τοπιοτέχνησης του χώρου στην κεντρική είσοδο του σχολείου. Επίσης, θα υπάρξει συνεργασία και εθελοντική συμμετοχή των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών του σχολείου μας, σε φυτεύσεις και δράσεις περιποίησης του κήπου του σχολείου. Επιπλέον, θα καλέσουμε γεωπόνους του Επαρχιακού Γεωργικού Γραφείου Αμμοχώστου, για να μιλήσουν στους μαθητές/τριες της Επιτροπής Οικολογίας και Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων, καθώς και της Επιτροπής Καθαριότητας, Διακόσμησης και Εξωραϊσμού του σχολικού χώρου, για τις τεχνικές συντήρησης και ανάπτυξης των φυτών. Η συμμετοχή σε μαθητικά προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και καινοτόμες διαθεματικές εργασίες των μαθητών μας θα αποτελέσει προτεραιότητά μας. Τέλος, θα υπάρξει συνεργασία με τοπικές επιχειρήσεις και φυτώρια - ανθοπωλεία.